

Bewaring van persoonsgegevens onder Archiefwet en AVG

De wankelende grondslag van de selectielijst

De spanning tussen de archiefsector en de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) heeft zich de laatste jaren toegespitst op de digitale beschikbaarstelling van archieven. Daarnaast is er een ander spanningsveld: de bewaring van persoonsgegevens. De AP trekt de verhouding tussen AVG en Archiefwet scheef. Mede hierdoor is bij overheidsorganisaties ‘dataminimalisatie’ een heilige graal geworden, waarnaar met overgave wordt gestreefd. Hoe robuust is het archiveringsperspectief dat de selectielijst bepalend is voor welke persoonsgegevens hoelang bewaard blijven? Wat is er nodig om de selectielijst als uit de Archiefwet voortvloeiende grondslag voor de bewaring van persoonsgegevens te versterken?

‘Minimale gegevensverwerking’ is een van de uitgangspunten van de AVG (art. 5 lid 1 sub c). Kort na de inwerkingtreding van de AVG gaf hoogleraar Jeurgens uitdrukking aan zijn bezorgdheid dat overheidsorganen persoonsgegevens zouden gaan vernietigen zodra ze niet meer nodig waren. Dit zou gemakkelijk kunnen gebeuren vóór de selectie van archiefbescheiden ten behoeve van overbrenging naar een archiefbewaarplaats.

Zo dreigden er ‘abstracte en ‘ontpersoonlijke’ gegevensbestanden’ te ontstaan.¹

Onwenselijk

De archiefsector had Jeurgens’ bezorgdheid wel serieuzer mogen nemen. Er is weinig van terug te zien in cruciale contactmomenten met de AP. Blijkens de verslagen van de

Dataminimalisatie is bij de overheid een heilige graal, maar hoe verhoudt zich dat tot de Archiefwet? (afbeelding gegenereerd met ChatGPT, 1 mei 2026).

overleggen van de AP, de algemeen rijksarchivaris, de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed en KVAN kwamen vertegenwoordigers van de sector niet krachtig op voor de integriteit en authenticiteit van documenten. In 2019 werd de optie van het anonimiseren van documenten vanuit de sector zelf geopperd. De correctie van de inspectie was niet dat dit onacceptabel was, maar dat het onwenselijk moest heten.²

Ook later was er geen krachtige tegendruk. De AP communiceerde in een overleg in 2020 dat als dataminimalisatie in het begin van het proces goed is geregeld, dan 'hoef je bij overbrenging naar het archief geen aanpassingen meer te maken en blijven de documenten authentiek'. Namen van ambtenaren waren wat haar betreft bijvoorbeeld niet per se nodig. Vanuit de sector werd hier volgens het verslag slechts tegenin gebracht dat het 'vermelden van namen van ambtenaren op zichzelf een keuze is, maar [dit] heeft wel uitwerking op de authenticiteit van documenten'.³

Advies op de concept-Archiefwet

De AP probeerde de komst van een nieuwe Archiefwet te gebruiken om de eigen inzichten te verankeren in de wet- en regelgeving. In haar advies over de conceptwet van 19 mei 2020 distantieerde zij zich van de ministeriële beschouwingen over de relatie AVG-Archiefwet. Zij achtte deze weliswaar niet onjuist, 'maar wel onvolkomen':

'Het gaat niet zozeer om het verenigen van enkele – al dan niet schijnbaar – tegenstrijdige uitgangspunten, als wel om een belangenafweging; het belang van openbaarheid en authenticiteit van documenten in een archief enerzijds en het belang recht te doen aan de bescherming van persoonsgegevens (waaronder het beginsel van minimale gegevensverwerking) anderzijds.⁴

De AP verwachtte van de Archiefwet dat deze een 'integraal AVG-conform kader voor archivering' zou bieden, een eenduidig regime dat in overeenstemming was met de beginselen en bepalingen van de AVG.⁵ Waar het ministerie probeerde een relatief zelfstandig archiefwettelijk stelsel te handhaven, poneerde de AP nadrukkelijk de hiërarchische onderschikking van de Archiefwet.

Het AVG-beginsel van minimale gegevensverwerking is voor de AP een superprincipe. Geoorloofd zijn slechts verwerkingen van persoonsgegevens die nodig zijn om de doeleinden van archivering 'nog' te kunnen verwezenlijken.⁶ De achtergrond hiervan is het uitgangspunt van de AP dat het burgerbelang het beste gediend is met dataminimalisatie. Zij gaat voorbij aan het feit dat er meer burgerbelangen zijn, zoals het kunnen reconstrueren van je eigen geschiedenis. De doelstelling van de AP staat op gespannen voet met de selectiedoelstellingen van overheidsinformatie zoals die door de bewindslieden van OCW en BZK zijn vastgelegd.⁷

De AP wees op de noodzaak om 'direct bij de vorming' van archief dat blijvend bewaard moet worden, rekening te houden met welke persoonsgegevens wel en niet voor blijvende bewaring in aanmerking komen. Deze eis van *privacy by design* vulde de AP in met 'technische maatregelen waardoor (bepaalde) persoonsgegevens binnen de archiefdoelstellingen

Het AVG-beginsel van minimale gegevensverwerking is voor de AP een superprincipe

automatisch (kunnen) worden verwijderd, gepseudonimiseerd of zwartgemaakt in het blijvend te bewaren archief.⁸

De eenheid van documenten en de persoonsgegevens erin brengen archivariissen tot een conclusie ten aanzien van de openbaarheid van documenten. De AP draait dit echter naar een afweging of persoonsgegevens in documenten mogen blijven zitten óf hieruit verwijderd moeten worden.

De AP wilde dat de (gedelegeerde) wetgever nader zou aanduiden 'welke persoonsgegevens in welke gevallen wel of niet' blijvend bewaard moesten worden.⁹

Reizende documenteigenschappen

De teksten op de website van de AP komen overeen met de uitspraken in het advies op de conceptwet. Ook hier eist de AP een belangenafweging in vermelde zin. De strekking hiervan wordt klip-en-klaar in het volgende citaat:

'Als u het doel van archivering in het algemeen belang niet bereikt als u de persoonsgegevens verwijdert uit de informatie, zijn de persoonsgegevens dus noodzakelijk en mag u die bewaren. Hoeft u persoonsgegevens niet blijvend te bewaren? Dan moet u deze gegevens uit de informatie verwijderen voordat u de informatie naar de archiefbewaarplaats overbrengt.¹⁰

De AP noemt in dit verband wel de authenticiteit en integriteit van archieven, maar maakt deze, in plaats van archiefwettelijk vereiste documenteigenschappen, tot een factor in de afweging of ze wel authentiek en integer moeten blijven. Authenticiteit en integriteit worden bij de AP dynamische begrippen. Je zou kunnen zeggen dat de AP uitgaat van reizende documenteigenschappen. Waar authenticiteit en integriteit in archiefwettelijk perspectief onafscheidelijke kenmerken zijn van originelen, gebruikt de AP deze begrippen onbekommerd voor wat volgens de Archiefwet aangepaste, nieuwe documenten zijn.

De UAVG garandeert dat documenten intact moeten blijven na overbrenging naar een archiefbewaarplaats (art. 45 lid 1). De AP wil ervoor zorgen dat bij overbrenging documenten zo 'onschadelijk' mogelijk zijn geworden, ook al beschadigt dit de documenten zelf.

Reactie van het ministerie

Het ministerie van OCW verwerkte het AP-advies in de wetsversie die bij de Tweede Kamer werd ingediend, alsmede in het concept-Archiefbesluit. Enerzijds kwam het ministerie de AP tegemoet. Het privacybelang werd expliciet toegevoegd aan de vier te wegen archiveringsbelangen uit art. 1.3 Archiefwet, zij het op het niveau van het Archiefbesluit.¹¹ De explicitering bezegelt de staande praktijk. De verzelfstandiging ervan maakt »

» wel dat archivariissen (nog) grotere druk vanuit de privacyhoek kunnen verwachten.

Anderzijds vond het ministerie de door de AP gevraagde specificatie van welke persoonsgegevens voor blijvende bewaring in aanmerking komen een onmogelijke opgave. Waardering en selectie, zo bracht het naar voren, zijn afhankelijk van de organisatorische context, de aard van dossiers en documenten, de technologische mogelijkheden en zelfs van de tijdgeest. De afweging was daarom een kwestie van casuïstiek, af te wegen door overheidsorganen, archivaris en onafhankelijk deskundige (art. 3.4 Ab). Het resultaat wordt vastgesteld door de minister in overeenstemming met het verantwoordelijke overheidsorgaan (art. 5.1 lid 3 Aw).

Helaas ging het ministerie niet in op het perspectief van de AP op de verhouding tussen AVG en Archiefwet. Het basale probleem is dat de AP niet doet aan een samenhangende wetsinterpretatie van AVG en Archiefwet, zoals vanuit de rechtswetenschap gerechtvaardigd is.¹² Zij maakt archiefwettelijke belangen nadrukkelijk ondergeschikt aan de AVG.

Tegendruk vanuit de sector

Vanuit de sector is in de handreiking *Weten of vergeten?* (2020) de verhouding AVG-Archiefwet principieel en praktisch doorgelicht. Dit deugdelijke werkstuk kreeg autorisatie van de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed, maar op de website van de AP zoekt men tevergeefs naar een verwijzing. Het wordt door de AP niet erkend als gezaghebbend en richtinggevend document voor een zo harmonieus mogelijke duiding van de strekking van de AVG en de Archiefwet in samenhang.

De werkgroep achter de handreiking erkent voluit dat de AVG als EU-verordening boven nationale wetgeving gaat. Maar de AVG is een globale verordening die ruimte laat voor of zelfs vraagt om nadere regelgeving, waarvan de Archiefwet een voorbeeld is. De werkgroep ziet AVG en Archiefwet als complementair. Zij concurreren niet met elkaar en moeten worden uitgevoerd in onderlinge samenhang, waarvoor integraal beheer nodig is.¹³

Selectielijst cruciaal

Vanuit dit perspectief gaat *Weten of vergeten?* in op de vraag wanneer verwerkingen van persoonsgegevens geoorloofd zijn en hoe lang. Hét instrument voor de bepaling van bewaartermijnen in relatie tot het verwerkingsdoel is de selectielijst. Persoonsgegevens worden, ook als ze niet apart benoemd zijn, meegenomen in de afwegingen die leiden tot de vaststelling van een termijn.¹⁴

De selectielijst is in *Weten of vergeten?* het onwrikbare punt waar de assen van AVG en Archiefwet elkaar kruisen. Is van documenten in de selectielijst vastgelegd dat ze voor een bepaalde termijn bewaard moeten blijven, dan geldt dat inclusief de persoonsgegevens: ‘Persoonsgegevens in overheidsinformatie mogen net zo lang bewaard blijven als die overheidsinformatie zelf.’¹⁵ Originële documenten moeten authentiek en ongewijzigd blijven.¹⁶

Kleine openingen

Naast resolute uitspraken als deze bevat *Weten of vergeten?* hier en daar kleine openingen voor de optie om in authentieke documenten onomkeerbare aanpassingen toe te staan.

Authenticiteit en integriteit worden bij de AP dynamische begrippen

Weten of vergeten? kadert de optie stevig in: ‘Anonimiseren van de brongegevens zelf – in tegenstelling tot kopieën – zal bij de overheid slechts in uitzonderingsgevallen toegepast kunnen worden. Alleen in overeenstemming met een selectielijst en na advies van een archivaris of informatiespecialist kan anonimisering plaatsvinden.’¹⁷

De lijn van *Weten of vergeten?* is terug te vinden in sommige selectielijsten. Incidenteel is hierin sprake van anonimisering van persoonsgegevens. Een voorbeeld zijn documenten die voortvloeien uit het proces ‘Leveren van risicosignalen aan opsporing, handhaving en toezicht’ bij de Kamer van Koophandel. Risicosignalen worden na twee weken, risicomeldingen na twee jaar geanonimiseerd en pas na twintig jaar integraal vernietigd, om aan te kunnen tonen dat er geen sprake is geweest van profilering.¹⁸ Hier is anonimisering een doordacht, in de selectielijst gefundeerd en gecontroleerd proces – en beperkt tot vernietigbaar archief.

Wankelende grondslag

De selectielijst als scharnierpunt in de bewaring dan wel vernietiging van documenten inclusief persoonsgegevens staat in principe sterk. Het principe dat de selectielijst de op de Archiefwet gebaseerde grondslag is voor de omgang met persoonsgegevens in documenten, spoort met het standpunt van het ministerie van OCW.¹⁹ Dit is bevestigd in jurisprudentie van de Raad van State: de bewaartermijn geldt als wettelijke verwerkingsplicht.²⁰ Toch wankelt de selectielijst als grondslag, omdat ze van alle zijden wordt ondergraven:

1. Ministerie: afzwakking principe

Evenals de handreiking *Weten of vergeten?* neemt het ministerie het op voor de authenticiteit van documenten. Ook het ministerie wijst anonimisering e.d. niet categorisch af. Maar anders dan de handreiking laat het ministerie na de optie stevig in te kaderen. Verwijdering zou onderzoek, aldus de Memorie van Toelichting op de concept-Archiefwet, ‘in veel gevallen’ ernstig kunnen belemmeren of zelfs onmogelijk maken. Overheidsorganisaties dienen om deze reden ‘terughoudend te zijn met het verwijderen van persoonsgegevens uit over te brengen documenten’.²¹ Het ministerie koos wel voor een principiële lijn, maar zwakt deze tegelijkertijd af, door haar én niet te binden aan de selectielijst én de uitzondering zelfs tot op permanent te bewaren documenten uit te strekken.

2. AP: selectielijst onvoldoende

In het AP-advies op de wet komt – eenmaal – het begrip ‘selectielijst’ voor als neerslag van het sleutelmoment waarop de afweging tussen het AVG-vereiste van dataminimalisatie en de archiefwettelijke authenticiteit en integriteit ‘logischerwijze’

gemaakt moet worden.²² Blijkens de website van de AP voldoet de selectielijst echter niet geheel. Verhelderend voor het standpunt van de AP is de volgende uitspraak: 'Is de bewaartermijn van persoonsgegevens voorbij? Of zijn de gegevens niet meer noodzakelijk? Dan moet u de gegevens vernietigen. De gegevens anonimiseren kan ook.'²³

Hier wordt met dit 'of' onderscheid gemaakt: de AP construeert een tegenstelling tussen de termijnen voor de bewaring van persoonsgegevens in de selectielijst enerzijds en een autonome beoordeling van de noodzakelijkheid van verdere gegevensverwerking anderzijds.

3. Ministerie en AP: afwijkingsbepaling

Het ministerie van OCW verzwakt de selectielijst als fundament onder de bewaring van persoonsgegevens met de zogeheten afwijkingsbepaling. Afwijking van een selectiebesluit is onder de geldende regelgeving alleen mogelijk door actualisatie van de lijst. Hiervoor moeten de archiefvormer, de deskundige en de archivaris om de tafel om (weer) overeenstemming te bereiken. Nieuw in de Archiefwet 2027 is de mogelijkheid om nadere regels te stellen over onder meer 'de gevallen waarin en de voorwaarden waaronder' van een selectiebesluit kan worden afgeweken (art. 5.1 lid 5 sub c). Het doel hiervan is tegemoet te komen aan de – noodzakelijke – behoefte aan enige flexibilisering. De optie is begrensd door die uit te sluiten voor documenten die op grond van het selectiebesluit blijvend worden bewaard.²⁴

In de consultatieversie van het Archiefbesluit kwam te staan dat een orgaan in afwijking van een vastgesteld selectiebesluit tijdelijk te bewaren documenten eerder kan vernietigen op aanwijzing van een bevoegde autoriteit (art. 3.8 lid b).

Hier is de AP op ingesprongen met de opinie dat een overheidsorgaan 'direct' moet kunnen 'ingrijpen' als 'het zich [dankzij de functionaris gegevensbescherming] realiseert dat een bewaartermijn (toch) te lang is'.²⁵ De AP beoogt dus een autonome vernietigingsbevoegdheid voor de archiefvormer. Waar bij de aanvang van de wetswijziging flexibilisering voor de zorgdragers het doel was, is dit nu door de AP aangegrepen als kans om buiten de selectieprocedure om gegevensminimalisatie te realiseren.

Het ministerie heeft vervolgens de discussie ontweken door eenvoudigweg in het Archiefbesluit de bevoegde autoriteit te schrappen (nu art. 3.9 lid b). Het probleem is dat de Memorie van Toelichting op de wet al expliciet voet aan de grond heeft gegeven aan de AP.²⁶ Het is een schrale troost dat de archiefvormer in de versie van het besluit die aan de Raad van State is voorgelegd, wel verplicht is de rijksarchivaris te informeren over afwijkingen (art. 3.10 lid 1).

4. Sector: afzwakking van 'Weten of vergeten?'

Ook vanuit de archiefsector zelf is er sprake van afzwakking van de selectielijst als instrument om grip te houden op de bewaring van persoonsgegevens. In de handreiking *Weten of vergeten?* geldt dat anonimiseren alleen maar kan als het in de selectielijst is vastgelegd. Dit is helaas in *Weten of vergeten? Hand-out Archiefwet en AVG (2024)* afgezwakt tot: 'Idealiter heeft die maatregel [anonimiseren] dan een legitieme basis in de selectielijst'.²⁷

Het hier genoemde voorbeeld van een aanvraag voor een gehandicaptenparkeerplaats gaat ook verder dan een persoonsgegeven dat alleen van statistisch belang is, zoals in *Weten of vergeten?* het geval was. Ik zie niet in waarom in het geval van genoemde aanvraag de bewaartermijn niet kan worden verkort of waarom de bescherming van de gegevens niet voldoende zou worden geborgd met autorisaties in de toegang ertoe. Dat is beter dan afwijkingen van de selectielijst proactief te legitimeren voor ambtenaren met andere idealen dan archivariissen.²⁸

5. Zorgdragers en rijksarchivaris: generieke gronden

Verzwakking van de selectielijst als het houvast voor de bewaring van persoonsgegevens vindt ook plaats doordat zorgdragers globale omschrijvingen in de concept-selectielijst opnemen en deze gehonoreerd worden in het vaststellingsproces. Zo staat er in de selectielijst van het directoraat-generaal Douane: 'Wanneer het gaat om registraties waarin persoonsgegevens voorkomen, wordt op voorhand bepaald of de data als zodanig of in geanonimiseerde of gepseudonimiseerde vorm bewaard worden. Dat is afhankelijk van andere wetgeving'.²⁹ Dit is veel te generiek. In plaats van een grondslag voor de bewaring van persoonsgegevens vormt een dergelijke clausule eerder een vrijbrief voor ongecontroleerde vernietiging.

Besluit

Tot slot vijf aanbevelingen met het oog op de bewaring en vernietiging van persoonsgegevens:

1. Wees zuiniger op de selectielijst als cruciaal instrument om de vinger aan de pols te houden bij wat er bewaard dan wel vernietigd wordt; we hebben geen ander instrument. Het puzzelen om alle vormen van informatie (data) in de hele organisatie, de verschillende belangen (privacy en

- » openbaarheid) en uitdagingen met betrekking tot context (verschillende lijsten naast elkaar), zorgvuldig te waarderen en alle belangen in balans te houden, is alle moeite waard;³⁰
- 2. Zorg voor geldige selectielijsten. Wanneer ze verlopen zijn, bieden ze geen juridische grondslag meer voor de bewaring van persoonsgegevens;
- 3. Zorg ervoor dat de verwerking van persoonsgegevens in selectielijsten voldoende specifiek is geformuleerd.³¹ Ik onderstreep Jeurgens' pleidooi uit 2018 dat archiefinstellingen, juristen en informatieprofessionals binnen de overheidsorganen vanuit een integraal informatieperspectief samenwerken om de categorie 'archivering in het algemeen belang' tijdig te operationaliseren;
- 4. Laat een samenhangende wetsinterpretatie, waarin de vereiste privacybescherming kan worden geborgd met archiefwettelijke openbaarheidsbeperkingen, topprioriteit zijn in de contacten met de AP. Hoe de AP 'het juiste evenwicht' ziet tussen AVG en Archiefwet, gaat ten koste van de belangen waar archivering voor staat;³²
- 5. Er zit te veel ruis in de wetsinterpretatie. Daaraan ligt ten grondslag dat het begrip 'archivering in het algemeen belang' en de bijbehorende bepalingen in de AVG onvoldoende zijn uitgewerkt. Om de strijd voor authentieke en integere documenten niet tot een achterhoedegevecht te maken, is er een lobby nodig om archiveringsbelangen in de (U)AVG sterker te verankeren dan nu het geval is.

De vrees bij de invoering van de AVG dat er 'abstracte en "ontpersoonlijkte" gegevensbestanden' zouden ontstaan, is sindsdien alleen maar reëler geworden. Het archiefwettelijk perspectief dat de selectielijst bepalend is voor welke persoonsgegevens hoelang bewaard moeten blijven, is de laatste jaren zwakker komen te staan. Met het opvolgen van bovenstaande adviezen kan de archiefsector het archiefwettelijk perspectief versterken. |

NOTEN

- 1 Charles Jeurgens, 'Met het oog op archivering in het algemeen belang', 25 oktober (2018). Zie: <https://privacy-web.nl/artikelen/met-het-oog-op-archivering-in-het-algemeen-belang/>
- 2 In een gesprek over de beschikbaarstelling van beperkt openbaar archiefmateriaal zei een van de KVAN-vertegenwoordigers: 'Overigens kunnen ook zorgdragers pseudonimiseren of anonimiseren in over te brengen stukken.' Reserves kwamen vanuit de inspectie, die benadrukte dat 'anonimiseren in authentieke stukken onwenselijk is, omdat dit niet meer is terug te draaien en het onderzoek in archieven ernstig kan belemmeren.' Zie 'Verslag overleg archiefsectorvertegenwoordigers met de AP', 12 november 2019, 3, te vinden op KIA.
- 3 Verslag overleg archiefsectorvertegenwoordigers met de AP, 30 september 2020, 2.
- 4 Advies over het concept voor een wetsvoorstel Modernisering Archiefwet, 2.
- 5 Advies over het concept, 3.
- 6 Advies over het concept, 5.
- 7 <https://www.nationaalarchief.nl/archiveren/kennisbank/selectiedoelstelling>
- 8 Advies over het concept, 4.
- 9 Advies over het concept, 4.
- 10 <https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/themas/overheid/archivering-door-de-overheid/voorwaarden-archivering-van-persoonsgegevens>
- 11 Memorie van Toelichting (MvT), 55. Art. 1.3 concept-Archiefwet noemt het belang van documenten voor onderzoek (1), als onderdeel van het cultureel erfgoed (2), voor de uitvoering van de publieke taken van overheidsorganen en het afleggen van verantwoording daarover (3), en voor eenieder bij het kennisnemen van en het uitoefenen van rechten en plichten (4). Art. 3.4 lid 2 concept Ab luidt: 'Bij het bepalen van de waarderings van categorieën documenten wordt in aanvulling op de belangen, genoemd in artikel 1.3 van de wet, rekening gehouden met het belang van de bescherming van persoonsgegevens als bedoeld in de Algemene verordening gegevensbescherming.'
- 12 De 'systematische interpretatie', naar P.B. Cliteur en A. Ellian, *Inleiding recht* (Deventer 2023), 55.
- 13 *Weten of vergeten?*, 6, 9, 28.
- 14 *Weten of vergeten?*, 38.
- 15 *Weten of vergeten?*, 44.
- 16 *Weten of vergeten?*, 23.
- 17 *Weten of vergeten?*, 33. Vgl. 34, 40. Op blz. 34 is ongelukkig geformuleerd: authenticiteit wordt hier niet geduid als documenteigenschap, maar slechts als 'authenticiteit van de informatie'.
- 18 Categorie 1.1.8 in 'Selectielijst van de Kamer van Koophandel vanaf 2014 (2022)', toegelicht op blz. 66-67.
- 19 MvT, 54. Strikt juridisch genomen is de Archiefwet de grondslag, niet de selectielijst als zodanig. Evenals de memorie typeer ik de op de wet gegronde selectielijst hier en daar kortweg als grondslag.
- 20 Bijvoorbeeld ABRvS 20 juli 2022, ECLI:NL:RVS:2022:2067, r.o. 10/10.1 en ABRvS 16 juli 2025, ECLI:NL:RVS:2025:3268, r.o. 2. Lagere rechtbanken beroepen zich inmiddels op 'vaste rechtspraak van de Afdeling', bijv. Rechtbank Den Haag 27 maart 2026, ECLI:NL:RBDHA:2025:27786.
- 21 MvT, 55.
- 22 Advies over het concept, 4. De duiding van de procesrol van een privacydeskundige in de vaststelling van een selectielijst als 'een vorm van toezicht' en het spreken in termen van 'controle' en 'correctie' beloven overigens een moeizaam proces (Advies over het concept, 5; Toets op het Ab, 6).
- 23 <https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/themas/basis-avg/privacy-en-persoonsgegevens/bewaren-van-persoonsgegevens>
- 24 Kamerstuk 35968, nr. 8, 2. Vgl. MvT, 26.
- 25 Toets op het Ab 18 juni 2024, 1, 6.
- 26 MvT, 26.
- 27 *Weten of vergeten?*, 33 en 34 n. 34 versus *Weten of vergeten? Hand-out Archiefwet en AVG*, 9.
- 28 Met de nadruk op proactief, dus op initiatief van de organisatie. Ik erken dat wanneer een betrokkene een beroep doet op het recht van gegevenswissing (art. 17 AVG), de conclusie anders kan uitvallen. Zie mijn artikel 'Wissing van persoonsgegevens. Praktisering van een recht tussen AVG en Archiefwet', *Privacy & Informatie* (april 2026), nr. 2, 47-52.
- 29 Selectielijst directoraat-generaal Douane vanaf (2013) 2023, 7.
- 30 Aleid Overbeeke, 'Hoe waarderen we dat?', *Od*, editie 45, via od-online.nl.
- 31 Het huidige sjabloon voor de selectielijst van het Nationaal Archief voorziet hier niet meer in: <https://www.nationaalarchief.nl/archiveren/kennisbank/sjablonen#collapse-107853>
- 32 Advies over het concept, 5.